

سبک معیشت

ترس از فقر عده‌ای را حرام‌خور کرده‌است

ترازورا دستکاری نکن تا همه چیز درست شود

■ **حجت‌الاسلام مهدی حسینی پور**

وانت‌ها و چرخی‌های زیادی وجود دارند که برای به دست آوردن لقمه‌ای نان، در سطح شهر گردش می‌کنند تا میوه‌های پشیمان را به فروش برسانند. برخی از آنها با بلندگوی خود فریاد می‌زنند که بدو بدو پیاز، برای هر خونه نیازه و به این طریق مشتری‌بان را به سمت خود جذب می‌کنند. برخی دیگر هم با قسار دادن کارت‌نر بزرگی و نوشتن قیمت میوه،

■ **ترس از فقر گناه می‌آورد**

الشیطان یدم‌کم الفقر ویا مرم‌کم بالفحشاء، شیطان به انسان‌ها وعده فقیر شدن می‌دهد و او را به انجام کارهای زشت دعوت می‌کند. شیطان انسان را می‌ترساند. می‌گوید تو فقیر می‌شوی، وقتی انسان ترسید، او را به انجام گناه تشویق می‌کند. به گناه کم‌فروشی و حرام‌خواری مبتلا می‌شود، تا از فقیر شدن نجات یابد. ترس از فقر، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین عامل حرام‌خواری عده‌زبایدی از مردم شده‌است. شیطان، اصلی‌ترین عامل برای تقویت این ترس در وجود ما انسان‌هاست.

ای کاش این افراد به جای اینکه لحظه‌پخش آذان، جلوی در مسجد بایستند و مردم را به خرید میوه‌هایشان دعوت کنند، برای یک بار هم که شده وارد مسجد می‌شوند و نمازشان را به جماعت می‌خوانند و از امام جماعت مسجد می‌شنیدند که الکذب ینقص الرزق. دروغ‌روزی را کم می‌کند.

شاید بعد از شنیدن این حدیث، هنگام فروش جنس، هم خودشان و هم ترازویشان کمتر در مورد وزن و قیمت کالا دروغ بگویند؛ چراکه دروغ‌گویی، روزی و برکت سال را کم می‌کند. ای کاش هنگام اقامه نماز جماعت، برای چند دقیقه هم که شده بلندگوی ماشینشان را خاموش کنند و قرآن‌بند بزد بدو پیاز،

برای هر خونه نیاز، بدو که رفتیم...

کم‌فروشی که می‌کنی! در مورد قیمت و وزن کالا دروغ هم می‌گویی! لاقال اجازه بده آن نمازگزار، با حضور قلب و با ارامش نمازش را تمام کند. شاید سوسه‌سهای شیطان و ترس از فقر، او را به طمع ارزان‌تر خریدن، از مسجد بیرون بکشد!

نگاه

آسیب‌های مال حرام از منظر آیات و روایات

■ **داود اسماعیلی** *

مال‌اندوزی و حرص و طمع نسبت به انباشت سرمایه، پول و دارایی، بیماری دام‌نگیر آدمی از دیرباز و قرون و اعصار گذشته بوده و هست. چشم تنگ دنیا بین را یا قناعت پر کند یا خاک گور. رزق و روزی حلال و طیب و طاهر و بدون شبهه منشأ کسب فضایل و رشد شخصیت و نیل به کمال و تعالی اینای یشتر است. بالعکس مال و اموال حرام و ناپاک و مکروه، فساد و تباهی و ویرانی را موجب گشته و زمینه سقوط از مقام محمود به اسفل السالفین است. ■■■

عرق جبین و کد یمین و جهد و کوشش در به دست آوردن معیشت و ارتزاق سالم و میاح، مصداق حدیث شریف: «الکاد علی‌ عالیه‌ الکماجدح فی سبیل‌الله» بوده و زمینه نسل و اولاد صالح و عالم و مجاهد و پاک طینت می‌شود. قیمت هر کاله (کالا) را دانی که چسب و قیمت (ارزش و قدر و منزلت) خود را ندانی؛ ابله‌ی است. بی‌خردان و نادانان و ابلهان، قیمت و ارزش و بهای هر کالا و شیء و وسیله مادی و دنیایی را به خوبی واقف هستند الا شأَن و منزلت و کرامت خویش را.

مال و پول و سرمایه کثیفی که مخلوط به حق‌الناس است، از دید عرفا و علما مانند چرک و خون و خونابه است. «زقوم» که در کلام‌الله مجید بدان اشاره شده

سبک زندگی

سبک زندگی ۸۸۴۹۴۷۱

درد

ترس به خودی خود مذموم نیست، بلکه در آیات و روایات بسیاری، سفارش به ترسیدن هم شده‌ایم. آن دسته از افراد که به خاطر ترس از فقیر شدن دست به حرام‌خواری می‌زنند، باید ترس خود را با ترس درمان کنند. باید ترس از فقر را با ترس از عذاب الهی در مان کنند. ترس از خشم و غضب پروردگارشان. ترس از بخشیده نشدن حق‌الناس

نخوردن از ۲ هزار رکعت نماز مستحی بر تر است.

ارتکاب و ارتزاق از حرام برابر است با رستگار نشدن. ارتزاق از حرام، انسان را از نماز و ذکر خداوند غافل می‌کند. دعا کردن در حال ارتزاق از حرام، همچون بنای روی آب است؛ «لُدُّعَاةٌ مَعَ أَكْلِ الْخُرَامِ كَالْبِنَاءِ عَلَی الْمَاءِ». دوری کردن از حرام بسیار مهم و حیاتی است. بنابراین اهل بیت(ع) فرموده‌اند: یک لقمه حرام نخوردن از ۲ هزار رکعت نماز مستحی بر تر است.

■ **روزی را خدامی‌دهد**

از همان جایی که مرگ می‌آید، روزی آدمی هم می‌آید. وظیفه ما فقط قدم برداشتن و حرکت کردن در مسیر درست آن است. حرکت و تلاش صحیح ضامن کسب روزی و افزایش برکت است. متأسفانه عده‌ای از مردم، بنا به هر دلیلی، گمان می‌کنند که خودشان روزی‌دهنده هستند، نه خداوند! به همین خاطر شب و روز را به هم دوخته‌اند، چند شسیت کار می‌کنند، از ترازوی خراب استفاده می‌کنند، ازبی‌آگاهی طرف مقابل سوءاستفاده می‌کنند، اینکه مسافرانشان آدرس را نمی‌دانند هم کمک بزرگی به راندن می‌کند و همه اینها سبب می‌شود این آقای عزیز، کلاهی را بر دارد یا کلاهی را بگذارد و شب که به خانه برمی‌گردد، چند هزار تومان بیشتر کاسبی کرده باشد اما از چه راهی؟ به چه قیمتی؟ و به چه بهایی؟

چون کارها فراموش کرده‌ایم، چون رازیکت خداوند را باور نداریم، دست به هر کاری می‌زنیم تا خودمان، روزی خودمان را به‌دست آوریم، به هر قیمتی که باشد. هرچند باعث فقیر شدن دیگران شویم! جیب دیگران را خالی کنیم بترسیم، نه از فقر و تنگدستی. باید از اینکه برکت اگر میوه‌های در مغازه‌ات را کمی ارزان‌تر بدهی، زودتر به فروش می‌رسید و برکت می‌کند. اینکه میوه‌ها را خراب می‌کنی ولی ارزان‌تر به مردم نمی‌دهی برکت از زندگی‌ات دوری خواهد داد.

اگر از مسافر گزایه کمتری بگیری، رضایت و دعای مسافر موجب برکت مال و افزایش روزی‌ات می‌شود، نه اینکه ساعت‌ها در گرما و سرما معطل یک مسافر بمانی! و در آن‌جا هم، گزایه را چند برابر از او بگیری.

اگر در روز بارانی، به خاطر شرایط موجود، مردم را مجبور کنی که پول درستی بدهند تا آنها را از باران نجات دهی، خداوند هم تو را از آتش جهنم نجات می‌دهد. خصلی از پول‌ها و درآمدهایی که به عنوان زرتگی و زیرکی به دست می‌آوری، زندگی ما را به تباهی و اشفتگی می‌کشد و برکتی هم ندارند. اگر ترازو را با سنگ و جدان میزان کردی و وزن کالا را مناسب دادی، روز قیامت ترازوی اعمال‌ت نیز با تخفیف و ویژه‌ای همراه خواهد شد.

اگر جلوی زبانت را گرفتنی که قیمت اجناس را به دروغ چند برابر اعلام کنند، روز قیامت، زبان دیگران علیه تو شهادت نخواهد داد.

اگر مرتکب حرام و حق‌الناس نشده باشی، شب عاشورا، حسین‌بن علی(ع) به تو نخواهد گفت: هر کسی که حق‌الناس به گردن دارد، از اینجا برود. من پاسخ‌گویی حق‌الناس شما نخواهم بود. هر چند که شهید شوی. ترازوها را درست کنید، فاصله بین خطوط را کم کنید، کنترافنس‌ها و هماپنس‌ها را سناده بر گزاکر کنید و از زیاده‌روی بپزیز کنید؛ چراکه اموال مردم، تحمل شکننده‌اند. حرام‌خواران در حقیقت، آتشی را در شکم خود فرو می‌برند و به زودی در آتشی فروخته وارد خواهند شد.

آنان که حلال می‌خواهند، حلال هم می‌اندیشند

آنان را وارثان زمین می‌شمارد. ارث‌برندگان نیکی و ثروت‌های لایزال الهی همانا فقرا و مستضعفینی هستند که استعمار و استثمار و استکبار عرفونیان و طاغوت و اعدوان و انصار آنان با «مال‌اندوزی و زرانندوزی» و زیاده‌خواهی و اشرافی‌گری و سلطنت‌طلبی، خون بیگناهان و محرومان و بیچارگان را از آغاز خلقت تا قیام قیامت آشفته‌ای کرده‌اند. پروردگارا! به همه سا روزی حلال و واسع عطا کن و با روزی حلات ما را از حرام بی‌نیاز کن.

آنان را وارثان زمین می‌شمارد. ارث‌برندگان نیکی و ثروت‌های لایزال الهی همانا فقرا و مستضعفینی هستند که استعمار و استثمار و استکبار عرفونیان و طاغوت و اعدوان و انصار آنان با «مال‌اندوزی و زرانندوزی» و زیاده‌خواهی و اشرافی‌گری و سلطنت‌طلبی، خون بیگناهان و محرومان و بیچارگان را از آغاز خلقت تا قیام قیامت آشفته‌ای کرده‌اند. پروردگارا! به همه سا روزی حلال و واسع عطا کن و با روزی حلات ما را از حرام بی‌نیاز کن. هر جمعه: این‌السبب‌ المتصل و بین الارض و السماء. روزی حلال به معنای واقعی دانستن این باور است که صاحب‌العصر و الزمان تجارت و کاسبی ما را رصد می‌کند و اولادی که خداوند به ما عطا می‌فرماید از همین طعام و رزق و روزی نطفه‌اش منقذ می‌شود که آن‌شاء‌الله عدالت‌خواه و در راه حق و حقیقت گام نهد. آنان که حلال خواهند، حلال می‌اندیشند و حلال رفتار می‌کنند، نه حرام‌خوردن نه حرام‌لقمه و حرامی. * **مدرس دانشگاه**

سبک‌مراقبت

بنگر به آنچه می‌خوری

این پول‌ها خوردن ندارد

فروشنده حاضر است از خرده پولش بگذرد و نه خریدار ۹۵ تومانی دارد که به او بدهد. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «از آنچه که حلال و پاک است استفاده کنید که اینها از طرف پروردگار تان به شما روزی رسیده‌است.» پدر خانواده که خود به دنبال کسب روزی حلال است باید به فرزندان در زندگی‌اش اثرات مثبتی می‌گذارد و اما اگر از راه حرام به دست آورده باشد زندگی‌اش را به نابودی خواهد کشید. خداوند در سوره عبس آیه ۲۴ می‌فرماید: انسان باید به غذایش نگاه کند.

■ **سمانه حسین‌زاده**

انسان باید به این نکته توجه داشته باشد که اموالش را از راه حلال به دست آورده یا از راه حرام. غذایی که انسان می‌خورد از همان پولی است که برای به دست آوردنش زحمت کشیده‌است و حالا اگر آن پول را از راه حلال به دست آورده باشد در زندگی‌اش اثرات مثبتی می‌گذارد و اما اگر از راه حرام به دست آورده باشد زندگی‌اش را به نابودی خواهد کشید. خداوند در سوره عبس آیه ۲۴ می‌فرماید: انسان باید به غذایش نگاه کند. ■■■

امام صادق(ع) می‌فرماید: هرکس خواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را ببرد.دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود.

دهانی که لقمه حرامی را بلعیده باشد، نمی‌تواند صوت دعایش را به عرش برساند. حالا دعای کمیل را بهتر می‌فهمم، آن فرآزی که از خداوند می‌خواهیم، اللهم اغفر لی الذنوب التي تحبس العناء: خدایا، آن دسته از گناهانم را که باعث می‌شود دعایم حبس شود ببخش.

حکایتی تمثیلی هست که قدیم‌ها والی یک شهر بسیار دوست داشت مردم را وادار به حرام‌خواری کند. روزی مباشرش راهی برای او پیدا می‌کند و به او می‌گوید: به مردم خواهد گذاشت و اسر نوشت جنینی که در شکم همسرش است را به سمت خوشبختی یا بدبختی سوق خواهد داد.

بهرتر است که همه ما بدانیم، برداشتن از مال مردم که حق‌الناس و حرام است، نه تنها پولی ما را زیاد نمی‌کند، وبالی‌بر گردنمان می‌شود. در واقع به قول معروف این پول‌ها خوردن ندارد. امام‌هادی(ع)

فرموده‌اند: «به راستی که حرام، افزایش نمی‌یابد و اگر افزایش یابد، برکتی ندارد و اگر اتفاق شود، باداشتی ندارد و اگر بماند، توشه‌ای به سوی آتش خواهد بود.» برای افزایش روزی، بهتر است راه‌هایی که در احادیث به آن اشاره شده را امتحان کنیم؛ سحرخیز باشیم، نماز اول وقت بخوانیم، برای به دست آوردن روزی حلال دعا کنیم، صلح رحم کنیم، هیچ وقت از خاطر نبریم که برداختن خمس و زکات واجب است و روزی انسان برکت می‌دهد. اخلاق خوش داشته باشیم. افرادی که برای خرید به بازار می‌روند همیشه به سمت فروشنده‌هایی می‌روند که اخلاق خوبی داشته باشند تا آنها با آرامش خرید کنند و همین امر، موجب افزایش روزی می‌شود. از همه مهم‌تر، گناه نکنیم. خداوند در سوره مبارکه طلاق می‌فرماید: «اگر تقوی داشته باشید و گناه نکنید، از جایی که فکرش را نمی‌کنید، به شما روزی می‌دهم.»

زیر یکی بود به والسی می‌گوید این بار بگوید که من تصمیم گرفتم مالیات کمتری از شما بگیرم و آن هم این است که هر فردی یک عدد تخم‌مرغ در وسط شهر بگذارد. مردم با خوشحالی تمام از اینکه مالیات بسیار کمی می‌پردازند سرتیعاً تخم‌مرغ‌ها را در وسط شهر جمع کردند. روز بعد او به مردم می‌گوید که من از تخم‌مرغ‌ها هم می‌گذرم و هر کس برود و تخم‌مرغ خودش را بردارد. در این هنگام است که با جابه‌جا برداشتن تخم‌مرغ‌ها توسط مردم، همه آنها به صورت ناخواسته مال حرام را وارد زندگی خود کردند و بعد از آن بود که دستورات اشتباه والی، به راحتی اجرا می‌شد. در واقع ورود مال حرام در زندگی مردم موجب اشتباهات و گناهان دیگر شد.

امروزه نیز بسیاری از افراد ناخواسته دچار حرام‌خواری می‌شوند. قیمت اجناس طوری تنظیم شده‌است که در هر صورت، فروشنده یا خریدار به‌هکام می‌شوند ولی بدون تصفیه‌حساب یا طلب حلالیت از هم جدا می‌شوند. به طور مثال قیمتی که روی کالایی درج شده ۲۹۹۵ تومان است، حال نه